

11

Gruppmotion av Samlingspartiets fullmäktige-grupp om att utveckla havsstrategin

HEL 2024-003165 T 00 00 03

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Samlingspartiets fullmäktige-grupp i Helsingfors föreslår att åtgärderna Helsingfors havsstrategi uppdateras för åren 2024–2030. Vid uppdateringen av strategin fastställs de åtgärder som säkerställer bland annat att Helsingfors öar är tillgängliga till ett rimligt pris. Samlingspartiet föreslår att i uppdateringen utreds alternativen för att minska kostnaderna för färjeförbindelserna till öarna till en rimlig nivå samt att planera konkurrensutsättningarna i god tid och så att de uppmuntrar till att elektrifiera färjetrafiken. I utlåtandet föreslås bland annat att staden utreder alternativen att förbindelserna till Skanslandet och Lonnan blir delar av HRT:s färjetrafik, staden eventuellt subventionerar färjetrafiken och Helsingfors själv upphandlar färjor. Dessutom föreslår de att principerna för fördelningen av färjeplatserna i Södra hamnen görs tydligare och att Mjölö öppnas igen för turismen.

Uppdatering av åtgärderna i Helsingfors havsstrategi 2030

Avsikten är att uppdatera åtgärderna i Helsingfors havsstrategi 2030 för strategiperioden 2025–2029. Uppdateringen av åtgärderna i havsstrategin tas upp i beslutsfattandet efter att den nya stadsstrategin 2025–2029 har trätt i kraft och kopplas till stadsstrategins maritima inskrivningar.

Helsingfors havsstrategi

Stadsstyrelsen godkände 11.3.2019 Helsingfors havsstrategi 2030. Strategin och dess åtgärder är fortfarande mycket aktuella. I enlighet med strategin är det fortfarande centralt att utveckla skärgårdens tjänster, såsom en kundorienterad färjetrafik som uppfyller utsläppsmålen, och servicefunktioner. Likaså är målet att den maritima miljön ska vara en plattform för försök, nya näringar och internationellt unika evenemang. Helsingfors ska skydda sin värdefulla maritima natur. Även om målen i Helsingfors havsstrategi är fortfarande aktuella och viktiga ska åtgärderna i havsstrategin uppdateras så att de svarar mot kraven av den förändrade omvärlden och de identifierade utvecklingsåtgärdernas ansvar och resurser preciseras.

I Helsingfors havsstrategi fastställdes totalt 19 åtgärdshelheter och cirka 50 åtgärder för åren 2019–2022. Största delen av dem inleddes och en del av dem har även färdigställts. Nya maritima objekt öppnades för rekreation på ett ansvarsfullt och systematiskt sätt. Planläggning och infrastrukturprojekt i skärgården framskred. Staden fastställde de gemensamma målen för det maritima Helsingfors tillsammans med stadens viktigaste maritima partner, såsom maritima företagare samt Forststyrelsen, Senatfastigheterna och Sveaborgs förvaltningsnämnd, som förvaltar maritima områden. Forskning visar att även stadens interna samarbete i fråga om maritima frågor förbättrade.

I Helsingfors havsstrategi har Mjölö identifierats som ett spetsobjekt i Helsingfors skärgård som ska utvecklas. Åtgärder för att detaljplanlägga Mjölö har inletts i samarbete med Senatfastigheter i samband med att ön öppnades för allmänheten. Senatfastigheter och Helsingfors stad har inlett preliminära diskussioner och utredningar om att eventuellt sälja Mjölö till staden. Målet är att hitta en lösning som gör det möjligt att ön är öppen för stadsborna och främjar utvecklingen av ön på lång sikt som ett spetsobjekt i det maritima Helsingfors.

I Det havsnära Helsingfors – Strategins utvärderingsberättelse för år 2020 som Helsingfors stads revisionskontor har utarbetat identifierades både framgångar och utvecklingsbehov i verkställandet av strategin. Dessa utvecklingsbehov är fortfarande aktuella och de ska främjas för att kunna uppnå målen i havsstrategin. I uppdateringen av genomförandeplanen för Helsingfors havsstrategi ska man fästa särskild uppmärksamhet vid följande teman.

Tillgängligheten av och färjetrafiken till öarna

För tillfället består Helsingfors sjötrafiknätverk av tjänster som de som äger och förvaltar öarna har beställt samt HRT:s kollektivtrafikförbindelser. Dessutom är ett flertal aktörer som har charter- och sightseeingverksamhet verksamma på Helsingfors territorialvatten. Staden har identifierat att utvecklingen av sjötrafiken och främjandet av skärgårdens tillgänglighet är centrala förutsättningar för skärgårdens utveckling och livskraft.

För att uppnå stadens miljömål har stadsstyrelsen som mål att halvera utsläppen från sjötrafiken senast 2030. Uppnåendet av miljömålen omfattar åtgärder för att genomföra ett mer enhetligt förbindelsenätverk, effektivare trafikeringsförbindelser som är optimerade för elektronisk sjötrafik samt incentiv för att genomföra en utsläppsfri trafikering. Utvecklingen av en utsläppsfri sjötrafik har inletts genom att kartlägga nuläget och utarbeta en översiktsplan om fortsatta utvecklingsåtgärder. Nu är det i huvudsak färjor som använder dieselbränslen och vars me-

delålder är cirka 50 år. Staden ska fortsätta utvecklingen helhetsbetonat i tätt samarbete med de som äger och förvaltar skärgårdsobjekten, som Forststyrelsen och Sveaborgs förvaltningsnämnd, samt aktörer inom sjötrafiken och HRT.

Utvecklingen av skärgårdens tillgänglighet mot en sjötrafik som fungerar bättre, med mindre utsläpp och till rimligt pris kräver starkare tyngdpunkter och helhetskoordinering. För tillfället ansvarar kultur- och fritidssektorn för upphandlingen av sjötrafiken för fritid och rekreation och stadsmiljösektorn för trafikplaneringen.

Stadens huvudprincip för organiseringen av sjötrafiken har varit att tjänsterna ska utformas på marknadsvillkor. Trafik på marknadsvillkor finansieras till hundra procent med kundintäkter, utan offentligt stöd från samhället. Det företag som producerar tjänsten ansvarar för planeringen av rutten och tidtabeller samt prissättningen av biljetter. I den marknadsbaserade modellen är stadens roll att möjliggöra sjötrafiken, men stadens möjligheter att påverka utbudet av trafiken är begränsade.

Färjetrafiken till och från Sveaborg och Kronbergsstranden är undantag i vattenkollektivtrafiken. Det bor folk på Sveaborg året om och därför omfattas ön av samkommunen HRT:s kollektivtrafik, vilket även innebär att biljettpriserna subventioneras med tariffstödet som staden betalar. Färjetrafiken till och från Kronbergsstranden betjänar framför allt områdets invånare i den vardagliga logistiken. Beslut om linjer inom HRT:s biljettsystem, trafikeringen i dessa linjer och biljettpriser ingår i HRT:s befogenheter. HRT har som uppgift att göra det möjligt att smidigt ta sig fram med kollektivtrafiken inom hela regionen året runt. Tills vidare har HRT:s kollektivtrafik inte omfattat linjer som helt och hållet betjänar rekreation och turism.

Utvecklingen av sjötrafiken ska beaktas i uppdateringsarbetet som sin egen åtgärds punkt, med vilket det utreds frågor som gäller såväl persontrafikens som service och logistiktrafikens utveckling, såsom organiseringen av konkurrensutsättningar, elektrifieringen av materielen, den eventuella subventioneringen av rutterna eller stadens egen materiel.

Infrastruktur på och underhåll av stränder och öar

En förutsättning för en livskraftig skärgård och kust som producerar högklassiga tjänster är ett fungerande underhåll och en infrastruktur som möjliggör verksamheten. Helsingfors stad ska se till att infrastrukturen på stränderna och öarna svarar mot deras planerade användningsändamål. Man håller på att planera och bygga det elnätverk som krävs för en elektrifierad sjötrafik. Helsingfors fortsätter och förbättrar i samarbete med Helsingfors regions miljötjänster utvecklingen av vat-

tenförsörjningen på öar och stränder så att den svarar mot användningen och miljömålen. Tillfälliga fältstationer ersätts genom att planera och bygga en ny maritim fältstation. Underhålls- och hemhamnstjänster för sjötrafik- och skärgårdsföretagare förbättras och utökas. Underhållsnätverket och fältstationer ska utvecklas i samarbete med stadens interna aktörer och externa parter som är verksamma i skärgården.

Betjäning av företagskunder

En viktig del av Helsingfors attraktivitet är olika funktioner som privata tjänsteproducenter organiserar på det maritima området. Samarbete mellan staden sektorer och externa partner har stabiliserat, men detaljplaneläggningen och tillståndsprocessen som sådana är långsamma för att kunna svara mot behoven av intressanta maritima projekt.

Arbetet Platser för nya funktioner vid Helsingfors strandstråk som inleddes för första gången år 2019 identifierar platser för nya funktioner på Helsingfors maritima område och strävar efter att svara mot företagsbranschens aktuella vilja att investera i strandstråket. Materialet uppdateras som samarbete mellan staden sektorer vart tredje år och uppdateras under hösten 2024. Maritima utvecklingsområden har identifierats i verkstäder. Under hösten 2024 färdigställs även en utredning om maritima kluster. I och med utredningen uppdateras bland annat information om omsättning och antal personer inom branschen i Helsingfors. Med hjälp av dessa utredningar är det möjligt att identifiera möjligheter till samarbete med företag inom branschen i Helsingfors.

Staden fortsätter att utveckla och tydliggöra de befintliga servicestigar- na för företagen. Staden kommer att tydliggöra förvaltningen av bryggområdena och företagscoacher kommer att ha större roll i maritima projekt. Utöver de befintliga tjänsterna ska man utveckla de nuvarande verksamhetsmodellerna så att i framtiden kan stadsborna allt snabbare ta i bruk innovativa maritima funktioner och lösningar.

Resurser för maritim utveckling och utredning av interna ansvar

Beslutanderätten i maritima ärenden är splittrad mellan flera sektorer, vilket bromsar upp utvecklingen. I samband med uppdateringen av åtgärdsprogrammet för havsstrategin finns det skäl att precisera fördelningen av ansvaren för åtgärdena och förbinda de parter som genomför åtgärdena med uppnåendet av strategin och att reservera de nödvändiga resurserna för genomförandet. I samband med beredningen av de åtgärder som riktas för åren 2025–2029 finns det skäl att bedöma på vilket sätt kan stadens organisation bäst stödja verkställandet av målen och på vilket sätt lönar det sig att planera de ansvariga aktörerna, resurserna och tidsplanerna.

6.11.2024

Ärende/11

Strategiavdelning vid stadskansliet har berett svaret tillsammans med stadsmiljösektorn, kultur- och fritidssektorn samt näringslivsavdelningen.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Reetta Sariola, strategichef, telefon: 09 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi
Mia Malin, specialexpert, telefon: 09 310 32050
mia.malin(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite 28.02.2024 Pajunen Jenni Merellinen Helsinki tavoitteesta todellisuudeksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Samlingspartiets fullmäktigegrupp

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Stadskansliet
Stadsmiljösektorn